

M.Ö. 4500-540 YILLARI ARASINDA MEZOPOTAMYA'DA EVREN/DÜNYA KAVRAYIŞI

Gaye DANIŞAN^{1,2}

Özet

Bundan yaklaşık 6500 yıl önce, insanların kendilerini ve çevrelerinde olup bitenleri keşfetme arzusunu, merak ve korku körüklemişti. Evrendeki ve doğadaki düzen insanların gözünden kaçmamış ve işleyişleri hakkında düşünmeye başlayarak bilmeden de olsa bilimin ilk adımlarını atmışlardı. Çalışmamda, Mezopotamya'da M.Ö.4500–540 yıllarında ikamet etmiş uygarlıklara yer verdim.

M.Ö.4500 yıllarında İran'dan geldiği düşünülen Sami olmadığı kesin olan ama bunun yanı sıra Sümerce de konuşmayan Güney Mezopotamya'nın ilk yerleşik halkı, Sümerlerin MÖ.3000 tarihlerinde bataklığı kurutmalar, araziyi sulamaları, öküzü, sığırı, koyun ve keçiyi ehlileştirmeleri, tekerlekli arabayı kullanmaları, kerpiçten evlerde yaşamaları ve en önemlisi kayıtlarında göçebe hayatı süren ve kuzeyli buğday yetiştirmeyen dağlı olarak nitelendirdikleri Sami toplumundan sert bir dille kendilerini ayrı tutacak kadar ileri gidebilmelerini açıklamaktadır.

Mezopotamya bulunduğu coğrafi konumu ve verimli toprakları bakımından bir çok toplumun ya da daha iddialı olarak, uygarlığın elde edilmek istenen yeri olmuştur. Dolayısıyla karmaşık tarihe sahip olması kültürlerin ve bilgilerin kaynaşmasına neden olduğundan keskin bir çizgiyle tarihi yarıda kesmek çok mümkün olmuyor. Ama yine de bu çalışmada, Babil Krallığı'nın son dönemi olan Kaldeliler dönemi de dâhil olmak üzere yaklaşık MÖ. 540 yılına kadar olan bir dönem içerisinde Mezopotamya'da Evren/ Dünya Kavrayışı incelenmiştir. Özellikle Kaldeliler tarafından astronominin daha bilimsel yöntemlerle yapılmasının özel bir önem taşıdığını düşünmekteyim.

Abstract

6500 years ago, people wanted to discover nature because of fear and curiosity. People realized to connection between nature and universe. Then they started to think about them. So they took the first step for science. The best sample for that had lived people at Mesopotamia.

The first settled people who came from Persia to the South Mesopotamia at c.B.C. 4500. They were not speaking the Sumerian language and their ancestry not Sami. The Sumerian people started to live at the South Mesopotamia at c.B.C. 3500. But they had been attuned to nature very fast. Perhaps, this event was effecting of people who settled 1000 years ago.

The Mesopotamia had been favorite land by a lot of civilization its geographical location and productive land. So, they had complex culture.

I have analyzed about universe / earth comprehension of Babylon, Sumerian and Kaldeli at B.C. 4500 – 540.

¹ İstanbul Üniversitesi, Fen Fakültesi, Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü,
Tel: (0212) 440 00 00 – 10292, Fax : (0212) 440 03 70, e-posta: kocayemis@yahoo.com
² Amatör Astronomlar Kulübü; 34452 - Üniversite - İstanbul